

PATVIRTINTA
Vilniaus Vladislavo Sirokoslės
gimnazijos direktoriaus
2018 m. gruodžio 28 d.
įsakymu Nr. 205

VILNIAUS VLADISLAVO SIROKOSLĖS GIMNAZIJOS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus VI. Sirokoslės gimnazijos pedagogų etikos kodekse (toliau Kodeksas) nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

2. Kodeksas taikomas mokytojams, pedagoginiams darbuotojams (psichologui, socialiniam pedagogui, mokytojo padėjėjui, logopedui, specialiajam pedagogui) ir administracijos atstovams.

3. Kodeksas papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, gimnazijos nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. PAGRINDINĖS SAŲVOKOS

4. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

5. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

6. **Pedagogų etika** – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

7. **Etikos normų pažeidimas** – tai moralinių normų nesilaikymas darbe, sukeltantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų Kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

8. **Etikos problema** – netinkamas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis moralės normas.

9. **Etiškas sprendimas** – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselejamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

10. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavidimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

11. **Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

12. **Viešieji visuomenės (valstybės) interesai** – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

13. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

14. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

15. **Tolerancija** – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

16. Formuoti pedagogų suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą mokyklos veikla.

17. Padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: pagarbą žmogui, teisingumą, sąžiningumą, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

18. Padėti pedagogams vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus, nubrėžti tolerancijos ribas gimnazijos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti Bendruomenės narių etikos požiūriu vengtiną elgesį.

19. Vienas svarbiausių tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI

20. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

20.1. Pagarbos:

20.1.1. pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą;

20.1.2. puoselėja pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (gimnazijos taryba, metodine taryba, mokinių taryba ir kitomis).

20.2. Teisingumo:

20.2.1. pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę;

20.2.2. atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus;

20.2.3. yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus;

20.2.4. objektyviai, remdamiesi kompetencija, vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems;

20.3. Žmogaus teisių pripažinimo:

20.3.1. nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų;

20.3.2. vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis;

20.3.3. siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje;

20.4. Atsakomybės:

20.4.1. veikia kaip profesionalas;

20.4.2. nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais;

20.5. Sąžiningumo:

20.5.1. teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją;

20.5.2. savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius;

20.5.3. vadovaujasi gimnazijos vidaus tvarkos taisyklėmis;

20.5.4. nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais;

20.6. Atidos ir solidarumo:

20.6.1. bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

V. PEDAGOGO VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

21. Pedagogas turi suprasti, jog jo etiką pažeidžia:
 - 21.1. nesažininga profesinė konkurencija tarp kolegų, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;
 - 21.2. nepagarbūs atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes bei nepagarbus bendravimas su kolegomis mokinių ir / ar kitų kolegų akivaizdoje;
 - 21.3. kai pamokų metu viešinama asmeninio gyvenimo detalės bei asmeniniai reikalai aptarinėjami su mokiniais;
 - 21.4. mokytojo nepagarbus elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu.
22. Pedagogas privalo nešiuurkščiai, neižeidžiamai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesažiningumui ir kitiems elgesio normų pažeidimo faktams.
23. Atsiradus konfliktinėms situacijoms, pedagogas turi elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai, išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.
24. Pedagogai turi laikytis dalykinės aprangos stiliaus normų.
25. Būtina pripažinti gimnazijos valdymo struktūrą, savo veikloje laikytis subordinacijos.
26. Nesinaudoti asmeniniais tikslais gimnazijos nuosavybe ir valstybės patikėtais materialiniais bei finansiniais resursais.
27. Suprasti, jog pedagogo laisvės principai apima šiuos aspektus:
 - 27.1. pakantumą kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;
 - 27.2. pripažinimas teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus;
 - 27.3. pripažinimas pedagogams ir mokinių tėvams išsakyti nuomonę apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus, sąmoningai jos neribojant arba neignoruojant.
28. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

VI. KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

29. Etikos kodekso priežiūrą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta Bendruomenės narių Etikos kodekso priežiūros komisija.
30. Etikos komisijos penkis narius dvejiems metams tvirtina gimnazijos direktorius. Kandidatus tapti Etikos komisijos nariais siūlo Mokytojų taryba. Etikos komisijos nariai gali eiti pareigas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Etikos komisija dirba vadovaudamasi Etikos kodeksu, kurį tvirtina direktorius. Etikos komisija į posėdžius turi teisę kviesti vadovus bei su svarstomu klausimu susijusius asmenis.
31. Etikos komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Etikos komisijos pirmininkas. Jeigu gautas parašymas susijęs su Etikos komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja komisijos pirmininko pavaduotojas;
32. Būtina Gimnazijos Etikos kodekso sąlyga – viešas Etikos kodekso projekto svarstymas, siekiant kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.
33. Bendruomenės nariai įsipareigoja gerbti Etikos kodekso nuostatas ir rūpintis jo veiksmingumu.

VII. PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

34. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į Komisiją, turi būti įvykę ne anksčiau negu prieš 14 kalendorinių dienų.

35. Prašymai dėl etikos pažeidimų registruojami raštinėje, vizuojami direktoriaus ir įteikiami Komisijos pirmininkui. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.

36. Komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Komisijos pirmininko) atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu. Komisijos raštiški atsakymai registruojami raštinėje.

37. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas prašymas, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 3 darbo dienas nuo informavimo dienos.

38. Komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu, turi siekti teisingai nagrinėti prašymus ir skundus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimti nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

39. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.

40. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę tokį pažeidimą laikyti darbo pareigų pažeidimu ir taikyti tokias priemones:

40.1. taikyti moralinio poveikio priemones (pvz., pokalbis, žodinė pastaba);

40.2. pareikalauti iš bendruomenės nario rašytinio paaiškinimo;

40.3. raštu įspėti bendruomenės narį apie darbo pareigų pažeidimą, nurodant pakartotinio pažeidimo pasekmes, vadovaujantis Darbo kodeksu.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

41. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatyta Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą.

42. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama gimnazijos direktoriaus sudarytos etikos komisijos nuomonė.

43. Kodeksas skelbiamas gimnazijos internetiniame puslapyje.

SUDERINTA

Vladislavo Sirokoslės gimnazijos mokytojų
tarybos posėdyje 2018 m. gruodžio 28 d.
protokoliniu nutarimu Nr.MKT-8
